

Dosarul nr. 1a-288/2021;
Nr. generat de PIGD - 1-19127791-02-1a-18032021;
Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Judecător: Sergiu Stratan

D E C I Z I E
În numele Legii
(DISPOZITIVUL)

10 noiembrie 2021

mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Igor Mânăscurtă şi Marcel Juganari

Grefier:

Doina Rusu

Cu participarea:

Procurorului:

Svetlana Țurcanu

Avocatului: Corneliu Chiselița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin

Inculpatului:

Hîrcîială Constantin

A examinat în şedinţă publică în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoriai Chişinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021 în cauza penală de învinuire a lui **Hîrcîială Constantin Ion** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 05.08.2019-26.02.2021;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chişinău de la 18.03.2021-10.11.2021;

Procedura citării a fost legal executată.

Acuzatorul de stat Svetlana Țurcanu a solicitat respingerea apelului declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoriai Chişinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021.

Avocatul Corneliu Chiselița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin, a solicitat admiterea apelului declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoriai Chişinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021.

Asupra apelului declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoriai Chişinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău –

În conformitate cu art. art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c) 417-418 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Apelul declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021 în cauza penală de învinuire a lui **Hîrcîială Constantin Ion** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal, se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a hotărîrii contestate.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 29.12.2021, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecător:

Igor Mânăscuță

Judecător:

Marcel Juganari

Dosarul nr. 1a-288/2021;
Nr. generat de PIGD - 1-19127791-02-1a-18032021;
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: Sergiu Stratan

DECIZIE
În numele Legii

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Igor Mânăscurtă și Marcel Juganari

Grefier:

Doina Rusu

Cu participarea:

Procurorul:

Svetlana Țurcanu

Avocatului: Corneliu Chiselița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin

Inculpatului:

Hîrcîială Constantin

A examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021 în cauza penală de învinuire a lui **Hîrcîială Constantin Ion** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 05.08.2019-26.02.2021;

*Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 18.03.2021-10.11.2021;
Procedura citării a fost legal executată.*

Acuzatorul de stat Svetlana Țurcanu a solicitat respingerea apelului declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021.

Avocatul Corneliu Chiselița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin, a solicitat admiterea apelului declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021.

Asupra apelului declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

C O N S T A T Ă :

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin sentința *Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021, Hîrcîială Constantin Ion* (născut la *****, cetățean al Republicii Moldova, originar din *****, domiciliat în *****, angajat în câmpul muncii, nesupus militar, căsătorit, studii medii incomplete, 2 persoane la întreținere, anterior nejudecat, fără grad de dizabilitate, fără titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat) a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.325 alin.(1) din Codul penal și i s-a aplicat acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2 000 (două mii) unități convenționale, echivalentul sumei de 100 000 (una sută mii) lei.

În temeiul art.90 din Codul penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea stabilite lui Hîrcîială Constantin pe un termen de probațiune de 1 (un) an.

Corpul delict – mijloace bănești și anume două bancnote ridicate în valută lei, cu valoare nominală de 100 lei, cu următoarele serii și numere F*****, F.*****, cu anul de emisie 2015, ridicate în baza procesului-verbal de cercetare la fața locului din 19.05.2019 și sigilate într-un plic de culoare albă (f.d.41) – s-a dispus de a fi trecute în venitul statului.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că Hîrcîială Constantin Ion, pe data de 19.05.2019, în jurul orei 16:40 minute, aflându-se în nemijlocita apropiere de automobilul de serviciu de model „Dacia Duster” cu n/î ***** al Inspectoratului Național de Patrulare, parcat pe str. Calea Ieșilor 73, mun. Chișinău, lângă stația terminus a troleibuzelor numărul 8, având ca scop de a-i determina pe ofițerii de patrulare ai Batalionului nr. 2 al Brigăzii de Patrulare al Inspectoratului Național de Patrulare, Antofica Sergiu și Chistruga Igor, care în cazul dat sunt persoane publice, să-și îndeplinească necorespunzător atribuțiile de serviciu și anume, ca ultimii să nu-i întocmească proces-verbal cu privire la contravenția comisă, prevăzută de art. 236 alin. (1) din Codul contravențional, pentru depășirea limitei de viteză în timpul deplasării cu

mijlocul de transport de model „Volkswagen Transporter” cu n/î ***** și respectiv, în vederea neaplicării punctelor de penalizare, le-a oferit ofițerilor de patrulare Antofica Sergiu și Chistruga Igor, bani în sumă de 200 lei, în bancnote a câte 100 lei fiecare, pe care i-a pus în torpedoul automobilului de serviciu al ofițerilor de patrulare, așteptând decizia acestora de a nu-l sancționa contravențional, însă ultimii au refuzat primirea banilor și au sesizat Inspectoratul de Poliție Buiucani, municipiul Chișinău.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Hîrcîială Constantin Ion, a săvârșit infracțiunea prevăzută de **art. 325 alin. (1) din Codul penal - coruperea activă, adică oferirea personal, unei persoane publice, de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției sale.**

Solicitările apelantului:

3. Împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021 a declarat apel la data de 11 martie 2021 avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin, solicitând: admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Hîrcîială Constantin să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a invocat următoarele aspecte:

- consideră sentința nominalizată ca fiind eronată, nefondată, lipsită de suport normativ și factual, rezultă din aprecierea subiectivă și incompletă a legislației în vigoare și ale probelor puse la baza emiterii ei, urmând a fi casată, or în urma unei analize complexe a tuturor probelor acumulate la prezenta cauză penală, consideră în privința inculpatului Hîrcîială Constantin urma a fi emisă o sentință de achitare;

- după cum rezultă din teoria dreptului penal, din punct de vedere material, infracțiunea constituie o activitate care implică o desfășurare atât în timp, cât și în spațiu, adică o succesiune de mai multe acțiuni (care, la rândul lor, pot consta fiecare din unul sau mai multe acte) ce tind către producerea unei modificări în lumea externă: urmările infracționale. În evoluția sa, această activitate parcurge anumite etape, fiecare dintre ele caracterizându-se printr-un anumit grad de înlăptuire a hotărârii infracționale. Așadar, săvârșirea infracțiunii poate parcurge mai multe momente sau etape în drumul ei spre producerea rezultatului socialmente periculos. În doctrina penală, etapele de desfășurare a infracțiunii intenționate reflectă procesul de evoluție a unei infracțiuni concrete de la formarea intenției și până la survenirea urmării infracționale. Prin urmare, etapele de desfășurare a infracțiunii intenționate sunt acele faze pe care le parcurge activitatea infracțională din momentul conceperii sale până în momentul producerii urmărilor socialmente periculoase. Etapele desfășurării activității infracționale există doar în cadrul infracțiunilor intenționate, de aceea etapa este nu altceva decât nivelul realizării intenției infracționale de către vinovat. Doar în aceste cazuri evoluția acțiunilor infracționale denotă realizarea unui plan determinat;

- infracțiunea, ca oricare alt fenomen al lumii obiective, se dezvoltă de la posibil la real. Înainte de a acționa în mod fizic, infractorul, de fapt, acționează psihic. La nivelul conștiinței acestuia se structurează anumite procese psihice specifice infracțiunii, care

preced și însoțesc manifestările exterioare, constituind perioada internă sau spirituală. Persoana își schițează în linii generale esența infracțiunii și mijloacele cu care o va săvârși, posibilitatea depășirii piedicilor ce stau în calea săvârșirii ei și ascunderea urmelor pentru a evita răspunderea penală, apoi își determină atitudinea psihică față de rezultatul infracțional;

- așadar, perioada internă cuprinde intervalul în care în conștiința făptuitorului au loc procese psihice care caracterizează atitudinea psihică față de săvârșirea faptei și față de urmările acesteia, având următoarele momente sau etape: 1. conceperea activității infracționale, adică apariția și conturarea ideii de a comite fapta prevăzută de legea penală (la caz apariția ideii de a comite infracțiunea a venit clar de la colaboratorii de poliție, care în pofida Regulamentului de activitate, l-au chemat pe inculpat la automobilul de serviciu, fapt interzis); 2. deliberarea, adică compararea, în vederea luării deciziei, a alternativelor săvârșirii sau nesăvârșirii infracțiunii, a avantajelor sau dezavantajelor atrase de fiecare alternativă (deliberarea în prezenta speță a avut loc în momentul când colaboratorul de poliție, aștepta fără motive întocmirea procesului contravențional); 3. decizia sau rezoluția infracțională, adică hotărârea de a săvârși infracțiunea, (decizia de a comite infracțiunea, a survenit în momentul când martorul, colaborator de poliție, nu l-a preîntâmpinat pe inculpat despre riscul survenirii răspunderii penale, ci întrebându-l „ce-i asta”, i-a dat de înțeles că este puțin). Această etapă încheie procesul psihic care, în ansamblul său, constituie și latura subiectivă a infracțiunii, indiferent de varianta intenției sau de modalitatea în care aceasta se exprimă: directă sau indirectă, spontană sau premeditată, simplă sau complexă, vizând o execuție imediată și unitară sau una îndelungată și fragmentată;

- Cu referire la temeiurile de procedură: consideră că urmărirea penală pe această cauză urmează a fi încetată din următoarele considerente: potrivit prevederilor art. 1 alin. (2)-(3) Cod de procedură penală, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată. Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere;

- conform art. 269 Cod Procedură Penală, Organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 239-240, 243, 279 și 324-335 din Codul penal, precum și a celor săvârșite în conexiune cu acestea, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod;

- conform art. 271 Cod Procedură Penală, Organul de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut de art. 262 este obligat să-și verifice competența. (2) Dacă organul de urmărire penală constată că nu este competent a efectua urmărirea penală, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile, trimite cauza procurorului care exercită conducerea urmăririi penale pentru a o transmite organului competent;

- conform art. 272 Cod Procedură Penală, în cazul în care organul de urmărire penală constată că urmărirea penală nu este de competența sa, el este obligat să efectueze acțiunile de urmărire penală ce nu suferă amânare. Procesele-verbale privind acțiunile efectuate în asemenea cazuri se anexează la cauza respectivă care se remite procurorului în conformitate cu prevederile art.271 alin. (2);

- conform art. 273 Cod Procedură Penală, 2) Organele menționate la alin.(1) au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale, în condițiile prevăzute de art. 260—261 din prezentul cod, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate. Actele de constatare întocmite de aceste organe constituie mijloace de probă. (3) Actele de constatare întocmite conform prevederilor alin. (2), împreună cu mijloacele materiale de probă, se predau, în termen de 24 de ore, de către organele de constatare din cadrul poliției, Poliției de Frontieră, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Vamal — organelor de urmărire penală corespunzătoare constituite conform legii în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Vamal, iar de către celelalte organe de constatare — procurorului, pentru începerea urmăririi penale;

- conform art. 275 Cod Procedură Penală, Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: 9) există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală. Ordonanța de intentare a cauzei penale emisă de OUP IP Buiucani DP Chișinău este datată cu 21 mai 2019 iar infracțiunea este presupus a fi săvârșită la 19 mai 2019. Din momentul constatării faptului infracțiunii și acumulării materialului până la remiterea cauzei după competență au trecut mai mult de 3 zile;

- conform art. 93 CPP, Probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: 1) declarațiile bănuțului, învinuțului, inculpatului, ale părții vătămăte, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului; 3) corpurile delictive; 4) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești; 6) înregistrările audio sau video, fotografiile; (3) Elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele organele de control de stat, organul de urmărire penală, de organul de constatare sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor prezentului cod. (4) Datele de fapt obținute prin activitatea specială de investigații pot fi admise ca probe numai în cazurile în care ele au fost administrate și verificate prin intermediul mijloacelor prevăzute la alin. (2), în conformitate cu prevederile legii procesuale, cu respectarea drepturilor și

libertăților persoanei sau cu restricția unor drepturi și libertăți autorizată de către instanța de judecată;

- conform art. 94 CPP în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: 4) de o persoană care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală, cu excepția organelor de control și altor părți în proces prevăzute la art. 93 alin. (3); 6) dintr-o sursă care este imposibil de a o verifica în ședința de judecată. (2) Constituie încălcare esențială a dispozițiilor prezentului cod, la administrarea probelor, violarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei sau a prevederilor legii procesuale penale prin privarea participanților la proces de aceste drepturi sau prin îngrădirea drepturilor garantate, fapt care a influențat sau a putut influența autenticitatea informației obținute, a documentului sau a obiectului. (3) Datele administrate cu încălcările menționate la alin.(1) pot fi utilizate ca probe care confirmă faptul încălcărilor respective și vinovăția persoanelor care le-au admis;

- consideră atât procesul verbal privind examinarea obiectului din 15.07.2019 și procesul-verbal de examinare a informației inscripționate pe CD-R de model Esperanza din 25.07.2019 ca fiind total ilegale, lipsite de suport normativ și faptic, rezultate din aprecierea subiectivă și incompletă a legislației în vigoare, urmând a fi declarate nule integrale;

- cu referire la provocarea infracțiunii incriminate: eficacitatea aplicării legii penale este direct proporțională cu respectarea cu strictețe a principiului legalității atât la calificarea faptei provocatorului, cât și la efectuarea tratamentului juridic al faptei persoanei provocate. Doar pe această cale se poate asigura echilibrul dintre constrângerea aplicată de stat și protecția drepturilor și intereselor legitime ale justițiabililor;

- sediul juridic al materiei analizate îl constituie, în primul rând, pct. 11) alin.(1) art.94 din Codul de procedură penală. Conform acestei norme, „în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute: ... prin provocarea ... persoanei la săvârșirea infracțiunii”;

- astfel, de prevederi sunt luate în considerare în practica judiciară în spețele care au ca obiect, printre altele, problema provocării unei fapte prevăzute de legea penală. În una dintre aceste spețe se menționează: „La cercetarea infracțiunilor, instanțele urmează să țină cont de prevederile alin.(6) art.30 al Legii privind activitatea specială de investigații, nr.59 din 29.03.2012, potrivit căreia investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni. Aceasta implică sarcina verificării atente a materialului probator administrat, astfel încât să prevină o condamnare a inculpatului care a acționat ca efect al provocării din partea agenților statului sau, după caz, din partea persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului, întrucât ar exista riscul ca acuzatul să fie lipsit din start de dreptul la un proces echitabil, prin aceasta încălcându-se §1 art.6 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”;

- pericolul pe care îl prezintă provocarea unei fapte prevăzute de legea penală pentru relațiile sociale existente este bine conturat în pct.54 din Hotărârea Curții Europene a

Drepturilor Omului (în continuare — CtEDO) în cauza *Ramanauskas contra Lituaniei*: „Deși folosirea investigatorilor sub acoperire este admisibilă respectându-se anumite restricții și garanții stricte, interesele publice nu pot justifica utilizarea probelor obținute în rezultatul unei provocări polițienești dat fiind că acest lucru creează riscul ca dreptul învinuitului la un proces echitabil să fie de la bun început încălcat”. În același context, se înscrie Opinia separată formulată de judecătorul Ghenadie Nicolaev conform alin.(3) art.340 din Codul de procedură penală, pe cauza penală privindu-l pe P.Gh.: „Rațiunea interdicției provocării săvârșirii unei infracțiuni constă în aceea că statul, prin agenții săi, nu poate să-și depășească competența de a aplica legea, prin instigarea unei persoane să săvârșască o infracțiune, pe care altfel nu ar fi comis-o, pentru ca apoi să declanșeze împotriva acestei persoane mecanismele procesului penal, în vederea tragerii la răspundere. Sunt, astfel, create limite ale exercitării activităților de urmărire penală în cadrul unei anchete proactive, în vederea protecției cetățenilor împotriva provocărilor provenite de la agenții statului, precum și în scopul protecției integrității sistemului justiției penale, care altfel ar fi compromisă dacă instanțele ar trebui să țină seama de probele rezultate din aceste practici vădit inacceptabile ale reprezentanților statului însărcinați cu aplicarea legii. Totodată, se asigură credibilitatea sistemului de justiție penală și se garantează principiul aflării adevărului”. Provocarea este vexantă în esența sa. Nu este atât de important cine anume a fost provocat, odată ce provocatorul este mult prea repugnant. Prin provocarea infracțiunii se aduce atingere înseși ideilor de loialitate, onestitate, noblețe și echitate;

- în pofida interdicției privitoare la provocarea unei fapte prevăzute de legea penală stabilite de legiuitor, niciun act normativ din Republica Moldova nu conține definiția acestei noțiuni. Nici legea penală nu conține o normă în care ar fi descrise caracteristicile provocării unei fapte prevăzute de legea penală, normă care ar stabili consecințele juridice în cazul săvârșirii unei asemenea ilegalități. Această lacună are ca efect controversate atât din doctrina dreptului penal, cât și din practica de aplicare a legii penale. Din cauza lipsei definiției normative a noțiunii de provocare a unei fapte prevăzute de legea penală, pentru a se asigura funcționalitatea procesului de aplicare a legii penale, în practica judiciară se încearcă definirea noțiunii date. „Provocarea reprezintă acțiunea neloială realizată în scopul obținerii de probe, constând în determinarea cu știință a unei persoane să comită o infracțiune sau să continue săvârșirea unei infracțiuni. Agentul provocator se află practic, din punctul de vedere al dreptului substanțial, în postura instigatorului care determină o persoană să ia o rezoluție infracțională”;

- însă, nu doar în practica de aplicare a legii penale, dar și în teoria dreptului penal pot fi identificate puncte de vedere privind conținutul noțiunii „provocarea unei fapte prevăzute de legea penală”. Spre exemplu, S. Copețchi consideră că „reprezintă provocare comportamentul persoanei orientat spre determinarea unei alte persoane la săvârșirea infracțiunii atunci când cea din urmă nu ar fi recurs la săvârșirea infracțiunii fără existența vreunei influențe din partea provocatorului”. B.V. Voljenkin descrie mai nuanțat scopul urmărit de provocator: „Esența provocării se exprimă în aceea că provocatorul însuși determină apariția intenției altei persoane de a comite o infracțiune, în

scopul de a expune mai târziu această persoană delațiunii sau de a o șantaja, de a crea o poziție de dependență a acesteia față de alte persoane etc.”;

- astfel, spune că provocare a unei fapte prevăzute de legea penală se consideră acțiunea intenționată de creare a mediului și condițiilor în prezența cărora apare intenția de a săvârși o infracțiune la persoana care nu și-a exprimat în vreun fel intenția de a o comite, în vederea expunerii ulterioare a acelei persoane la delațiune, pentru a fi trasă la răspundere penală sau pentru a fi șantajată. Activitatea intenționată unilaterală a provocatorului este îndreptată spre modelarea la o altă persoană a unui comportament care să întrunească trăsăturile unei infracțiuni, în scopul discreditării sau șantajării persoanei date ori al creării artificiale a unor probe care ar acuza-o;

- latura obiectivă a provocării unei fapte prevăzute de legea penală nu se limitează la determinarea altei persoane de a comite o infracțiune prin îndemnare, corupere, amenințare, ceea ce poate fi calificat ca instigare la infracțiune. Poți provoca o faptă prevăzută de legea penală și prin influențarea asupra realității obiective - prin crearea ambianței și a condițiilor ce determină comiterea unei infracțiuni;

- generalizând jurisprudența CtEDO în materie (Hotărârea în cauza Teixeira de Castro contra Portugaliei; Hotărârea în cauza Ramanauskas contra Lituaniei; Hotărârea în cauza Khudobin contra Rusiei; Hotărârea în cauza Sandu contra Moldovei etc.), se reține existența provocării, dacă sunt întrunite următoarele condiții cumulative: - acțiunea presupusă ca act de corupere tinde să fie probată prin solicitarea care provine de la o persoană ce avea sarcina să descopere infracțiunea sau când există o determinare directă la comiterea unui act de corupere din partea unui denunțator; - lipsesc indicii obiectivi că fapta ar fi fost săvârșită fără această intervenție (în special, nu au fost realizate acte de pregătire, ba mai mult ca atât, persoana nu a fost dispusă să comită acte de corupere înainte de contactul cu agenții statului sau, după caz, cu persoane private care acționează sub supravegherea agenților statului); - nu există suspiciuni obiective că persoana ar fi implicată în acte de corupție înainte de implicarea agenților statului sau, după caz, a persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului”;

- în pct.25.1 al Hotărârii Plenului CSJ nr.11/2014 se dau explicații cu privire la conținutul unora dintre aceste condiții: „Reieșind din jurisprudența CtEDO, se va reține o provocare ori de câte ori organele de urmărire penală nu se limitează la a cerceta în mod pasiv activitatea infracțională, ci exercită o asemenea influență asupra persoanei vizate, încât să determine săvârșirea infracțiunii, care fără această intervenție nu ar fi fost săvârșită, cu scopul de a constata infracțiunea, respectiv de a obține probe și de a declanșa urmărirea penală (Hotărârea în cauza Teixeira de Castro contra Portugaliei, §38, 39). Investigarea activității infracționale nu este realizată într-o manieră pasivă, dacă: acuzatul s-a angajat în comiterea infracțiunii la inițiativa agenților statului sau, după caz, a persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului, fiind ținta unor solicitări asidue din partea acestora; nu există nicio dovadă că acuzatul a mai comis alte infracțiuni, în special infracțiuni legate de substanțele narcotice (Hotărârea în cauza Ramanauskas contra Lituaniei §67)”;

- aceste idei devin și mai clare atunci când le privim prin prisma următoarelor explicații din practica judiciară: „împrejurările de fapt ale cauzei... demonstrează clar că

inculpatul L.P. a fost supus unei acțiuni de ... provocare flagrantă de a se implica în activitatea infracțională, în lipsa vreunui indiciu că infracțiunea respectivă ar fi fost săvârșită de el fără această ... provocare Respectiv, Colegiul (se are în vedere Colegiul penal al Curții de Apel Bălți - *n.a.*) ajunge la concluzia că actele procesuale în temeiul cărora au fost administrate probele ce au stat la baza învinuirii aduse inculpatului I.P. ... sunt lovite de nulitate, deoarece până la momentul provocării ... n-au existat suspiciuni obiective ce ar demonstra implicarea inculpatului în activitatea infracțională, iar înseși probele administrate pe caz ... urmează a fi recunoscute inadmisibile din cauza că au fost obținute prin ... provocarea persoanei la săvârșirea infracțiunii, fiind excluse din dosar, pentru, că nu pot fi statuate la baza unei sentințe de condamnare”;

- conform alin.(3) art.8 din Codul de procedură penală, „concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului”. Rezultă că toate dubiile privind existența provocării unei fapte prevăzute de legea penală trebuie interpretate în favoarea persoanei provocate;

- necesitatea interpretării tuturor dubiilor privind existența provocării unei fapte prevăzute de legea penală în favoarea persoanei provocate este subliniată și în practica judiciară. Spre exemplu, într-o speță, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție explică: „Din cele desprinse din materialele dosarului rezultă că toate întrevederile, înregistrate la etapa preliminară de către A.I., au avut loc la inițiativa acestuia. Se creează impresia că inițierea convorbirilor de către declarant poartă o formă de incitare a inculpatului, adică un mijloc de provocare, întrucât din tabloul prezentat nu rezultă vreo dovadă că S.I. ar fi avut intenția de a săvârși astfel de fapte. Mai mult, din stenogramele anexate se atestă că A.I. mai întâi se adresează către S.I. în legătură cu anumite probleme de ordin general privind controlul ce era în curs de desfășurare, iar ulterior discuția alunecă treptat spre anumite detalii care doar sugerează că ar fi vorba despre mijloace bănești;

- totodată, nu se determină cert că, atunci când A.I. spune „scădem oleacă”, se discută anume despre bani. La rândul său, inculpatul nu a reacționat într-un mod pozitiv sau negativ spunând că „eu mă gândesc, mă uit la niște momente și lasă că mâine vorbim”. Caracterul provocator al comportamentului martorului A.I. se reflectă și prin faptul că acesta nu s-a limitat la o singură discuție, dar a continuat din nou să-l incite pe inculpat, venind de mai multe ori la acesta și instigându-l prin fraza „odna ștuka, dolari ori euro”;

- cu referire la constatările pe fondul cauzei: fiind audiat în instanța de judecată Hîrciială Constantin vina a recunoscut-o parțial, declarând, că la data de 19.05.2019, în jurul orelor 16:00 -17:00 minute, din direcția or. Strășeni, cu automobilul personal de model „Volkswagen Transporter”, cu nr. *****, se deplasa la intrare în mun. Chișinău, pe strada Calea Ieșilor, unde a fost stopat de doi ofițeri de patrulare, a căror identitate nu le-o cunoaște. Unul din ofițerii de patrulare s-a apropiat de automobilul în care se afla și i-a cerut să prezinte actele. El i-a prezentat actele, la care ofițerul de patrulare l-a întrebat unde se grăbește. El înțelegând că a depășit limita de viteză, l-a întrebat dacă e mare

viteza, la care ofițerul i-a spus să ia raportul reviziei tehnice și să se apropie de automobilul poliției ca să se lămurească. Ofițerul de patrulare a plecat la automobilul de serviciu, el a rămas și a căutat raportul de revizie tehnică, a luat raportul de revizie tehnică și a mai luat 200 lei în bancnote a câte 100 lei fiecare. O sută de lei i-a pus buzunar, iar o sută de lei o ținea în mână împreună cu raportul și s-a apropiat de automobilul poliției. El, din discuția anterioară cu polițistul, a înțeles că o să se lămurească, adică o să-i achite pe loc pentru a nu-i aplica puncte de penalizare, dat fiind faptul, că la acel moment mai avea puncte de penalizare, din care motive a luat cu el acei 200 lei. S-a apropiat de automobilul poliției, de ușa pasagerului față, i-a întins polițistului raportul cu o sută de lei, la care polițistul l-a întrebat „asta ce-i”, a luat numai raportul reviziei tehnice din mână, iar el a pus acei 100 lei în buzunar. Polițistul s-a așezat în automobilul pasagerului și se uita la monitorul din automobil, trecând ceva timp. El a crezut că 100 lei este puțin și a scos 200 lei pe care i-a pus în torpedoul automobilului, zicându-i că-i pentru punctele de penalizare, la care polițistul a strigat colegul de serviciu, pe el l-a dat într-o parte și a încuiat automobilul de serviciu. După care polițistul a zis colegului său să cheme poliția. După vreo 15 minute, l-a întrebat pe celălalt polițist dacă a chemat poliția, care i-a răspuns că nu a solicitat-o. Apoi, polițistul căruia i- am dat banii a chemat poliția. După ce a fost stopat de poliție și a înțeles că a depășit limita de viteză admisibilă, ofițerului de patrulare nu i-a propus bani, ca să nu documenteze cazul. După ce a prezentat ofițerului de patrulare raportul reviziei tehnice și acesta văzând la el în mână 100 lei, întrebându-l „asta ce-i”, nu a fost preîntâmpinat că darea de mită constituie infracțiune, ci, i s-a spus că constituie mită după ce a pus în torpedoul 200 lei și au încuiat automobilul de serviciu. După ce a înțeles că trebuia să dea bani pentru a nu fi tras la răspundere contravențională și pentru a nu i se aplica puncte de penalizare, nu a denunțat la poliție, inclusiv prin telefon, despre această faptă a ofițerilor de patrulare, deoarece nu a cunoscut că pentru așa faptă trebuie să anunțat poliția. Scopul de a da 200 lei ofițerilor de patrulare, a fost ca aceștia să nu-i aplice punctele de penalizare pentru depășirea vitezei;

- din declarațiile martorului Antofică Serșiu, date la faza urmăririi penale rezultă, că aproximativ în luna mai 2019, data precisă nu și-o aduce aminte, era în serviciu de zi cu inspectorul de patrulare, Chistruga Igor, cu automobilul de serviciu *****, pe str. Calea Ieșilor 73, mun. Chișinău, la stația terminus a troleibuzelor nr. 8, amplasați pe direcția intrare în oraș, conform dispoziției INP, activau cu aparatul de măsurat viteza „ISKRA-VIDEO”. Aproximativ la orele 16.00, a fost fixat de către colegul Chistruga Igor automobilul de model „Volkswagen Transporter”, de culoare albă, cu numere de înregistrare a r. Dubăsari, precis nu își aduce aminte, care a depășit limita de viteză de la 10 la 20 km pe oră. Acesta a fost stopat de către el, s-a prezentat și i-a comunicat șoferului ce a încălcat, i-a solicitat actele și s-a deplasat spre automobil pentru a întocmi procesul-verbal contravențional, colegul Chistruga Igor fiind în acel moment în automobil. Apropiindu-se de automobil, colegul Igor Chistruga a ieșit, a luat blanchetele de procese-verbale și le-a pus pe capotă ca să întocmească procesul- verbal, el a urcat în automobil, pe bancheta pasagerului din față, unde era amplasat aparatul radar, pentru a prezenta proba foto șoferului. Imediat s-a apropiat conducătorul auto, datele căruia nu și

le amintește, avea aproximativ 1,80 înălțime, constituția corpului medie, frezat scurt, forma feței ovală, îmbrăcat într-un maiou și blugi, care i-a rugat să nu întocmească proces-verbal contravențional, motivând că, se grăbea și e băiat de treabă și nu trebuie să-i facem proces-verbal. Ulterior, el fiind în automobil pe bancheta pasagerului din față, iar colegul Chistruga Igor aflându-se în picioare alăturat automobilului, lângă ușa din față dreapta, șoferul stopat aflându-se lângă ei, propunea sume bănești pentru a nu-i întocmi proces-verbal. În urma propunerii acestuia și el, și colegul Chistruga Igor, l-au avertizat verbal de mai multe ori, că darea de mită se pedepsește conform legii penale, la care șoferul continua de a ne ruga să nu întocmim proces-verbal, menționând, că este băiat de treabă și toți îl știu, că este de treabă. La un moment dat, acesta s-a apropiat de automobil și a aruncat mijloacele bănești în sumă de 200 lei, două bancnote cu nominalul de 100 lei, lângă ecranul radarului care era amplasat în torpedou, ei somându-l iară, și că comite o infracțiune, acesta nu a reacționat, așteptând decizia lor. Imediat a coborât din automobil și l-a încuiat. Ulterior, a telefonat la 112 și a denunțat cazul de corupere solicitând prezența grupe operative. Peste aproximativ 20 min, s-a apropiat grupa operativă a IP Buiucani. Când a așteptat grupa operativă, șoferul a stat lângă mașina de serviciu, l-a preîntâmpinat, că va răspunde conform legii, la care șoferul a declarat, că îi pare rău, că nu a dorit să se întâmple așa. După sosirea grupe operative, ofițerul de urmărire penală, a efectuat cercetarea la fața locului, în prezența expertului care a fotografiat locul comiterii infracțiunii, în prezența lor și a șoferului. Mijloacele bănești au fost ridicate de către ofițerul de urmărire penală, care au fost sigilate într-un plic. Totodată vrea să menționeze, că colegul Chistruga Igor, a conectat camera video a telefonului mobil când a observat, că șoferul a aruncat banii în mașina de serviciu;

- din declarațiile martorului Chistruga Igor la faza urmăririi penale rezultă, că în luna mai 2019, data precisă nu și-o aduce aminte, era în serviciu de zi cu inspectorul de patrulare, Antofică Sergiu, cu automobilul de serviciu *****, pe str. Calea Ieșilor 73, mun. Chișinău, la stația terminus a troleibuzelor, amplasați pe direcția intrare în oraș, conform dispoziției INP, activau cu aparatul de măsurat viteza „ISKRA-VIDEO”. Aproximativ orele 16.30, a fost fixat de către el automobilul „Volkswagen Transporter” de culoare albă, numerele de înregistrare nu și le aduce aminte, care a depășit limita de viteză de la 10 la 20 km pe oră. Acesta a fost stopat de către colegul Antofică Sergiu, el fiind în acel moment în automobil. Ulterior, Antofică Sergiu, s-a apropiat la mașina de serviciu cu actele șoferului pentru a întocmi procesul-verbal contravențional. În decurs de o minută, s-a apropiat conducătorul auto, datele căruia nu și le amintește, avea aproximativ 1,85 înălțime, constituția corpului medie, frezat scurt, forma feței ovală, îmbrăcat în maiou de culoare albastră și blugi, care i-a rugat să nu întocmească proces-verbal contravențional, motivând că, se grăbea și de asta a încălcat. Ulterior, colegul Antofică Sergiu, fiind în automobil pe bancheta pasagerului din față, iar el aflându-se în picioare alăturat automobilului, lângă ușa din față dreapta, șoferul stopat aflându-se lângă ei, propunea sume bănești pentru a nu-i întocmi proces-verbal și anume 200 lei. În urma propunerii acestuia și el, și colegul Antofică Sergiu, l-au avertizat verbal de mai multe ori, că darea de mită se pedepsește conform legii penale, la care șoferul continua de a-i ruga să nu întocmească proces-verbal, propunând din nou aceeași sumă de bani. La un

moment dat, acesta s-a apropiat de automobil și a aruncat mijloacele bănești lângă ecranul radarului care era amplasat în torpedou, ei somându-l iară și, că comite o infracțiune, acesta nu a reacționat, așteptând decizia lor. Imediat colegul Antofică Sergiu a coborât din automobil și l-a încuiat. Ulterior, acesta a telefonat la 112 și a denunțat cazul de corupere, telefonând ulterior la unitatea de gardă a IP Buiucani și a solicitat prezența grupeii operative. Peste aproximativ 20 min, s-a apropiat grupa operativă a IP Buiucani. Cât au așteptat grupa operativă, șoferul a stat lângă mașina de serviciu, nu a discutat cu acesta în acest timp. Ofițerul de urmărire penală, a efectuat cercetarea la fața locului, în prezența expertului care a fotografiat locul comiterii infracțiunii. Mijloacele bănești au fost ridicate de către ofițerul de urmărire penală, care au fost sigilate într-un plic. Totodată vrea să menționeze că, a reușit să filmeze cu telefonul mobil personal momentul după care șoferul a lăsat banii în automobilul de serviciu, pe care s-a obligat să o prezinte organului de urmărire penală;

- în instanța de judecată, declarațiile au fost vice-versa, probabil fiind în situația acțiunii intenționate a comportamentului de provocare a infracțiunii fiind copleșiți de emoția acțiunilor sale, au încurcat declarațiile pregătite anterior, încurcând rolurile. Mai mult, declarațiile ambilor colaboratori de poliție audiați sunt date la indigo, ce practic este imposibil, din lipsa identității de exprimare a persoanelor. În contextul declarațiilor inculpatului și comportamentului martorilor, acțiunile de provocare sunt absolut evidente;

- sub acest aspect, argumentele invocate de către apărare pe parcursul examinării cauzei, și-au găsit confirmare în speță, deoarece organul învinuirii de stat investit cu cercetarea cauzei, nu au constatat și nu au apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunile incriminate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și de drept material, în coraport cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Făcând o retrospectivă a tuturor circumstanțelor puse la baza învinuirii și condamnării inculpatului Hîrciială Constantin concluzionăm următoarele. Instanța, în baza învinuirii aduse de către partea acuzării, care nu elucidează complet toate circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, nu dezbate sub nici o formă alegațiile părții apărării cu privire la provocare și face abstracție la divergența declarațiilor martorilor. Prin urmare soluția adoptată de instanța de judecată, o considerăm ca fiind una neîntemeiată, eronată pasibilă de a fi parțial casată având în vedere erorile admise, mulțimea dubiilor și presupunerilor care nu au fost elucidate;

- conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea, lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal;

- în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor;

- instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal;

- conform art. 415 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Argumentele părților:

4. La judecarea apelului, avocatul Corneliu Chiselița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin și inculpatul au solicitat admiterea apelului declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021.

4.1. Acuzatorul de stat Svetlana Țurcanu a solicitat respingerea apelului declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021.

Aprecierea instanței de apel:

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge apelul declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021, ca fiind nefondat, menținând fără modificări hotărârea atacată*, reieșind din următoarele considerațiuni:

5.1. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

5.2. Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

5.3. În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel respinge apelul și menține hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

6. Colegiul Penal atestă că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt, just a aplicat în speță normele de procedură penală și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101

Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

7. În instanța de fond, inculpatul Hîrcîială Constantin Ion a recunoscut parțial vina în cele înscrise și a declarat că în luna mai se apropia de orașul Chișinău, venind din satul de baștină, din direcția Strășeni. La intrarea în mun. Chișinău a fost stopat de doi agenți de patrulare, care erau într-o mașină de model Dacia Duster. Ulterior, el s-a oprit la o distanță de vreo 30-40 de metri de mașina, era pe a 3-a bandă. De el s-a apropiat un agent de patrulare, numele nu-i ține minte, care i-a cerut să prezinte actele, iar acesta i-a prezentat permisul de conducere și pașaportul tehnic. Ulterior, agentul de patrulare l-a întrebat unde se grăbește, și acesta a înțeles că a depășit limita de viteză. Iar l-a întrebat dacă a depășit cu mult viteza, agentul de patrulare i-a spus să i-a pașaportul tehnic și să vină în mașina de patrulare să se lămurească. Inculpatul a mai declarat că polițistul s-a dus în mașina de patrulare, iar el a rămas să ia pașaportul tehnic și raportul. În continuare, a luat cu el raportul și 200 lei pentru că agentul de patrulare i-a dat de înțeles că se vor clarifica și fără procesul-verbal. S-a apropiat de mașina, polițistul era în partea dreaptă a mașinii a ușii din față și i-a întins revizia tehnică precum și 100 lei, la care polițistul a luat revizia tehnică și văzând banii a întrebat "ce este asta?". Concretizează inculpatul că 100 lei i-a pus în buzunar, iar polițistul s-a urcat în mașina și privea la monitorul de viteză. A trecut vreo 15 minute, la care polițistul nu avea nicio reacție, se uita la monitor, iar el a crezut că 100 lei este prea puțin și a scos încă 100 lei și le-a pus în torpedoul din mașina. Polițistul de patrulare l-a întrebat pentru ce sunt banii, iar el i-a răspuns că pentru limita de viteză. Polițistul de patrulare a ieșit din mașina, a încuiat ușa și i-a spus că darea de mita este infracțiune și se pedepsește cu dosar penal. Menționează că atunci când i-a propus prima sută de lei nu i-a spus nimic. După ce a încuiat mașina, i-a spus colegului să cheme poliția pentru că el i-a dat mita în sumă de 200 lei. Peste vreo 30 minute polițistul de patrulare a întrebat dacă a chemat poliția, iar al doilea i-a spus că nu. El a înțeles ca ei târăgăneau timpul, ca el să le propună mai mulți bani. Ei s-au îndepărtat ca să discute între ei. Polițistul de patrulare care l-a oprit a chemat poliția. În rezultat, peste vreo 20-30 minute a venit un alt echipaj de poliție care au sigilat banii.

La întrebările formulate de participanți, inculpatul Hîrcîială Constantin a concretizat instanței că polițistul de patrulare nu l-a preîntâmpinat că este dare de mită atunci când i-a propus 100 lei și credea că nu este o infracțiune. El s-a așezat în mașină și nu i-a spus nimic, iar nereacționând în niciun fel, acesta a înțeles că trebuie de adăugat. Când polițistul s-a așezat în mașină, acesta nu a purces la întocmirea procesului-verbal. Polițistul de patrulare i-a zis că "ne lămurim". La moment înțelege că a comis o faptă ilegală, declară că se căiește de cele comise.

7.1. Fiind audiat în instanța de apel la data de 10 noiembrie 2021, inculpatul Hîrcîială Constantin a declarat că învinuirea îi este clară și declarațiile date în prima instanță le susține. A menționat că vina o recunoaște parțial și este de acord cu apelul avocatului.

7.2. Cu toate că inculpatul Hîrcîială Constantin Ion, atît la urmărirea penală, cît și în instanța de fond și apel nu a recunoscut vinovăția integral în comiterea faptei înscrise,

vina acestuia a fost confirmată prin probele anexate la materialele cauzei și cercetate în ședința de judecată în instanța de fond și verificate în instanța de apel.

În acest context, *nerecunoașterea vinei de către inculpat instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.*

8. Astfel, vinovăția inculpatului **Hîrcîială Constantin Ion** în comiterea infracțiunii imputate se confirmă prin cumulul probelor administrate, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

- ***declarațiile martorului acuzării Antofică Sergiu Sergiu***, care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond, a comunicat că data nu o ține minte exact, inculpatul a fost stopat pentru depășirea limitei de viteză în localitate. În momentul constatării și documentării contravenției, dlui de nenumărate ori a propus mijloace bănești pentru a nu fi documentat. A fost avertizat că este pasibil de răspunderea penală. Până la urmă el a aruncat bancnotele în automobilul de serviciu, după care a chemat grupa operativă prin intermediul 112 pentru a documenta cazul. La întrebările participanților la proces și a instanței de judecată martorul a declarat suplimentar că inculpatul a propus bani ca să nu fie documentat cazul contravențional și a aruncat bancnotele în torpedou. La momentul plasării banilor în torpedou, până la venirea poliției, ei nu s-au atins de banii. În automobilul de serviciu sau pe haină nu era camera video care să înregistreze acest caz. Comunică că procedura și comportamentul agentului de patrulare în momentul stopării unui automobil este legitimarea, aducerea la cunoștință încălcarea și articolul pentru care urmează a fi sancționat. La momentul stopării obligația șoferului este să stea în automobil până la apropierea agentului de patrulare. Fără invitare a agentului de patrulare, șoferul nu are dreptul să părăsească automobilul. La caz, șoferul a coborât singur și a prezentat actele. Când s-au apropiat, șoferul deja a coborât cu actele. Concretizează că i-au fost prezentate doar permisul de conducere și certificatul de înmatriculare. Revizia tehnică și asigurarea obligatorie nu a solicitat. El i-a spus inculpatului să intre în automobilul său, i-a adus la cunoștința acest fapt, dar nu s-a dus. Colegul acestuia se afla în preajma automobilului de serviciu. Distanța între automobilul stopat și automobilul de serviciu era de aproximativ 30 metri. Colegul său a documentat respectiva încălcare, scria pe automobil, afara. Când inculpatul a pus banii în torpedou, el lucra cu aparatul de măsurat viteză; era deschisă ușa din față, din partea dreapta a pasagerului. A încuiat automobilul, ulterior inculpatul a încercat să deschidă ușa;

- ***declarațiile martorului acuzării Chistruga Igor Igor***, care în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, a comunicat instanței că nu ține minte exact data, dar își amintește că era o perioadă caldă, vară, crede că luna august, anul 2019. A fost implicat în serviciu cu Antofica Sergiu. Activa pe strada Calea Ieșilor 73, cu aparatul de măsurat viteză. La Calea Ieșilor 71 a fost fixat la viteză automobilul Volkswagen cu numere de Dubăsari. Mijlocul de transport a fost stopat. La volan se afla un bărbat de gen masculin, inculpatul care este în sală. I s-a adus la cunoștința încălcarea, proba și i s-a comunicat că

i se va întocmi un proces-verbal. Inculpatul prin diferite metode a încercat să propună sume bănești pentru ca să nu fie întocmit procesul-verbal, fiind atenționat și preîntâmpinat de câteva ori că pentru dare de mita se pedepsește conform legii. Inculpatul nu s-a supus cerințelor și a aruncat 200 lei în torpedoul mașinii de serviciu, unde era și monitorul de la radar. Inculpatul nu a vrut să ia banii înapoi și deja a fost nevoit să telefoneze la 112 și la grupa operativă Buiucani ca să instrumenteze cazul. Pentru contravenția săvârșită în privința inculpatului a fost întocmit un proces-verbal. La fața locului s-a prezentat grupa operativă, care a efectuat toate procedurile necesare. La întrebările formulate de participanți către martor, acesta din urmă a mai declarat că el i-a prezentat lui Hîrcîială proba video. Nu a auzit ca colegul lui să solicite careva sume bănești. La 112 a sunat colegul său. Inculpatul a propus bani pentru ca să nu fie întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție. Conform regulamentului, în momentul stopării automobilului auto, conducătorul este obligat să rămână în automobil cu mâinile pe volan, la apropierea colaboratului i se cere să i se înmâneze actele și i se aduce la cunoștință motivul stopării. La caz, inculpatul a depășit limita de viteză, fapt fixat cu aparatul. Concretizează că atunci când, de exemplu, nu este pusă centura, nu este nevoie ca conducătorul să se apropie de automobil, dar în cazul depășirii vitezei, ei au solicitat ca conducătorul să se apropie să-i fie prezentată proba. După care se întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție conducătorului auto și acesta așteaptă. Declară că el a efectuat înregistrarea video, anexată la materialele cauzei, cu telefonul său personal;

- **Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 143 din 28.06.2019**, prin care au fost examinate 2 bancnote ridicate la 19.05.2019, prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.05.2019, cu valoarea nominală a câte 100 lei fiecare, cu următoarele serii și numere: F*****, F.***** cu anul de emisie 2015, conform concluziei expertului, corespund după calitatea și metoda imprimării rechizitelor, bancnotelor autentice (f.d. 34-40);

- **procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.05.2019**, efectuat în prezența dlui Hîrcîială Constantin și a ofițerilor de patrulare, prin care a fost examinat torpedoul automobilului de serviciu a INP, unde au fost identificate 2 bancnote a câte 100 lei fiecare (f.d. 26-29);

- **procesul-verbal privind examinarea obiectului din 15.07.2019**, și anume a telefonului mobil de model „Xiaomi A2”, proprietate a ofițerului de patrulare Chistruga Igor, din care a fost extrasă și înscrisă pe suport de informații, înregistrarea video făcută la fața locului (f.d. 68);

- **procesul-verbal privind examinarea informației inscripționate pe CD-R-ul de model "Esperanza" din data de 25.07.2019**, prin care s-a expus discuția între ofițerul de patrulare, Antofică Sergiu, și șoferul automobilului stopat, Hîrcîială Constantin, unde se observă bancnotele care se aflau în automobilul de serviciu al INP (f.d. 69);

- **procesul-verbal privind examinarea actelor din 25.07.2019**, primite de la INP al IGP al MAI, la solicitarea anterioară, care confirmă atribuțiile ofițerilor de patrulare de documentare și aplicare a sancțiunilor pentru contravenții în domeniul circulației rutiere, precum și confirmă că Hîrcîială Constantin a fost stopat și documentat pentru încălcarea regulilor circulației rutiere, iar persoana care a întocmit procesul-verbal cu privire la

contravenție, este subofițerul de patrulare Antofică Sergiu, căruia i s-au propus mijloacele bănești (f.d. 66);

- **procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI *******, întocmit pe 19.05.2019, de către ofițerul Chistruga Igor Igor, pe numele dlui Hîrcîială Constantin Ion, a. n. ***** , conform căruia ultimul a fost sancționat contravențional în baza art. 236 alin. (1) din Codul contravențional (f.d. 45);

- **imagine foto de pe mijlocul de măsurat viteza**, pe care este imprimat automobilul de model „Volkswagen Transporter” al dlui Hîrcîială Constantin. Din fotografie dată rezultă că automobilul de model ” Volkswagen Transporter” se deplasa cu 63 km/h (f.d. 46);

- **tabelul repartizării forțelor și mijloacelor companiei Buiucani al Batalionului nr. 2 al Brigăzii de patrulare la data de 19.05.2019**, din care rezultă, că ofițerii de patrulare Antofică Sergiu și Chistruga Igor, erau dislocați pe str. Calea Ieșilor, mun. Chișinău (f.d 47);

- **ordinul nr. 59 ef. din 23 mai 2019 privind numirea în funcția de subofițer de patrulare al Batalionului nr. 2 al Brigăzii de patrulare a INP al IGP al MAI**, a dlui Antofică Sergiu Sergiu, din care rezultă că acesta era persoană publică (f.d. 48);

- **extrasul din ordinul nr. 253 ef. din 27 mai 2019**, de numire în funcția «de ofițer de patrulare al Batalionului nr. 2 al Brigăzii de patrulare a INP al IGP al MAI, a dlui Chistruga Igor Igor, din care rezultă că acesta era persoană publică (f.d. 49);

- **fișa postului nr. 252 din 12.06.2018 a dlui Chistruga Igor la funcția de subofițer de patrulare al INP al IGP al MAI** (f.d. 50-56);

- **fișa postului nr. 253 din 12.06.2018 a dlui Antofică Sergiu la funcția de ofițer de patrulare a Batalionului nr. 2 al Brigăzii de patrulare a INP al IGP al MAI** (f.d. 57-63);

- **Buletinul de verificare metrologică nr. 3.3.39-406 cu seria/nr. C 0117916**, pentru Aparatul pentru măsurat viteza mijloacelor de transport de model „Искра-Видео” (f.d. 64);

- **informația GPS, privind amplasarea automobilului de serviciu cu nr. 9899, la data de 19.05.2019**, în intervalul de timp 16.00 - 17.00, din care rezultă că echipajul dat de poliție era pe str. Calea Ieșilor (f.d 65);

- **înregistrări audio, video stocate pe CD-R** (f.d. 71);

- **corpuri delictive**: mijloacele bănești și anume: două bancnote bănești cu valoarea nominală de 100 lei, cu următoarele serii și numere: F. ***** , F. ***** , cu anul de emisie 2015.

9. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului Hîrcîială Constantin Ion, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod

concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*). Astfel, Colegiul penal preia argumentarea vinovăției primei instanțe și constată temeinicia acesteia.

10. Instanța de fond în mod întemeiat a încadrat acțiunile lui **Hîrcîială Constantin Ion** în prevederile **art. 325 alin. (1) din Codul penal - coruperea activă, adică oferirea personal, unei persoane publice, de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției sale.**

Colegiul Penal consideră că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile martorilor și probele scrise care ar trezi dubii, nu sunt reținute.

Faptul că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei prevăzute de art.325 alin.(1) Cod Penal la nici o etapă a procesului penal, nu constituie un temei de achitare a acestuia, or, nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, însă nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestuia.

11. Astfel, referitor la temeiurile de achitare a inculpatului invocate de partea apărării în apelul depus și cu privire la elementele infracțiunii de corupere activă, prevăzută de art. 325 Cod penal, urmează a se reitera următoarele:

11.1. Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.325 Cod penal îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere a persoanelor publice sau a persoanelor publice străine.

11.2. Obiectul material sau imaterial al acestei infracțiuni îl reprezintă remunerația ilicită. Acesta se exprimă în bunurile, serviciile, privilegiile, avantajele, ofertele ori promisiunile sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine.

Datorită trăsăturilor sale particularizante, infracțiunea specificată la alin.(1) art.325 Cod penal nu are **victimă**.

11.3. Latura obiectivă a infracțiunii analizate constă în fapta prejudiciabilă care poate fi realizată prin săvârșirea a cel puțin unei acțiuni prevăzute în dispoziția normei citate: promite, oferă ori dă bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, prestări servicii, privilegii sau alte avantaje unei persoane cu funcție de răspundere în domeniul public, ce nu i se cuvin, pentru ca acesta să îndeplinească, să întârzie sau să nu îndeplinească acțiuni ce țin de obligațiunile de serviciu ale agentului public, ori pentru a îndeplini o acțiune contrar acestei obligațiuni, precum și pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o anumită decizie favorabilă.

Acțiunea prejudiciabilă prevăzută la art.325 Cod penal cunoaște următoarele trei modalități normative cu caracter alternativ:

1) promisiunea unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin;

2) oferirea unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin;

3) darea unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin.

Vizavi de *prima* dintre modalitățile normative ale acțiunii prejudiciabile în cauză, este de menționat că promisiunea reprezintă angajamentul pe care corupătorul și-l asumă față de o persoană publică sau o persoană publică străină de a-i transmite în viitor - într-un termen determinat sau nedeterminat - remunerația ilicită, dacă acea persoană publică sau persoană publică străină va acționa în sensul dorit de corupător.

Promisiunea se poate realiza verbal, în scris sau în orice alt mod perceptibil pentru a ajunge la cunoștința destinatarului. De asemenea, promisiunea poate fi expresă sau implicată ori chiar aluzivă.

Chiar dacă foloasele promise pot să nu fie determinate sub aspectul calității și cantității, promisiunea trebuie să fie serioasă și nu vagă sau imposibil de realizat.

Promisiunea este un act unilateral al corupătorului. De aceea, pentru aplicarea răspunderii în conformitate cu alin. (1) art. 325 Cod penal nu contează dacă destinatarul promisiunii o acceptă sau o respinge.

În legătură cu cea de-a *doua* modalitate normativă a acțiunii prejudiciabile specificate la alin. (1) art. 325 Cod penal, consemnăm că oferirea se exprimă în prezentarea, etalarea, înfățișarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine.

Oferirea trebuie să aibă un caracter precis, să se concretizeze într-o acțiune efectivă, reală și să aibă la bază inițiativa corupătorului. Nu este indispensabil ca oferirea să fie inteligibilă pentru oricare neinițiat. Este suficient ca oferirea să fie inteligibilă pentru persoana interesată, care, cunoscând nuanțele relevante, să fie în situația de a-i înțelege semnificația.

Ca și promisiunea, oferirea este un act unilateral al corupătorului. De aceea, pentru aplicarea răspunderii conform alin. (1) art.325 Cod penal, nu importă dacă destinatarul oferiții o acceptă sau o respinge. Este suficientă realizarea oferiții de către corupător.

Cât privește cea de-a *treia* modalitate normativă a acțiunii prejudiciabile prevăzute la alin. (1) art. 325 Cod penal, darea constituie înmânarea, remiterea, predarea efectivă a remunerației ilicite de către corupător către persoana publică sau persoana publică străină. Spre deosebire de promisiune sau oferiție, darea implică în mod necesar acțiunea corelativă de primire a foloaselor necuvenite, acțiune săvârșită de persoana publică sau persoana publică străină. Deci, darea nu mai este un act unilateral, ci un act bilateral, circumstanțe care la caz nu și-au găsit confirmare.

Pentru existența infracțiunii prevăzute la alin. (1) art.325 Cod penal în modalitatea de dare, nu contează dacă inițiativa săvârșirii infracțiunii a aparținut corupătorului sau persoanei corupte, dacă foloasele necuvenite au fost date din propria inițiativă a corupătorului sau acesta a cedat solicitărilor persoanei publice sau persoanei publice străine.

Respectiv, prin *corupere activă* se înțelege acțiunile intenționate ale oricărei persoane care promite, oferă sau acordă un avantaj, bunuri, bani, valori, prestări servicii,

ce nu i se cuvin unei persoane cu funcții de răspundere ca agent public, direct sau prin mijlocitor, pentru ca acest agent public să acționeze sau să se abțină de a acționa în exercițiul funcțiunii sale oficiale în favoarea făptuitorului sau de a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o altă decizie favorabilă pentru sine sau pentru altă persoană.

11.4. Raportând circumstanțele menționate, Colegiul penal ține să remarce că în speță s-a dovedit existența laturii obiective a infracțiunii de corupere activă, astfel că în acest sens, se reține că în actul de învinuire sunt formulate 2 modalități normative - **oferirea și darea**, însă cercetând cumulul de probe prezentat instanței de judecată, în cadrul cercetării judecătorești și-a găsit confirmarea doar o modalitate normativă a art.325 alin.(1) din Codul penal incriminată inculpatului-**oferirea**, instanța de judecată constatând lipsa semnelor laturii obiective a modalității normative-**darea** de bunuri sub formă de mijloace bănești.

Sub acest aspect, se stabilește că Hîrcîială Constantin a oferit mijloace bănești în sumă de 200 lei moldovenești, persoanelor publice, în persoana ofițerilor de patrulare Antofica Sergiu și Chistruga Igor pentru ca aceștia să îndeplinească acțiuni contrar exercitării atribuțiilor sale și anume să nu documenteze faptul săvârșirii contravenției de către inculpat, care se manifesta prin depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum, fapte care au fost confirmate prin probe pertinente, concludente și utile, în special se vorbește de înregistrarea video efectuată de ofițerul de patrulare Chistruga Igor, copiată pe CD-R (*f.d. 71*), declarațiile martorilor Antofica Sergiu și Chistruga Igor, coroborate cu concluziile Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 143 din 28.06.2019, prin care au fost examinate 2 bancnote ridicate la 19.05.2019, cu valoarea nominală a câte 100 lei fiecare, cu serii și numere: F*****, F.*****, cu anul de emisie 2015 și care corespund după calitatea și metoda imprimării rechizitelor, bancnotelor autentice (*f.d. 34-40*), prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.05.2019, efectuat în prezența dlui Hîrcîială Constantin și a ofițerilor de patrulare, prin care a fost examinat torpedoul automobilului de serviciu a INP, unde au fost identificate 2 bancnote a câte 100 lei fiecare (*f.d. 26-29*), procesul-verbal privind examinarea obiectului din 15.07.2019, potrivit căruia telefonul mobil de model „Xiaomi A2”, care este proprietatea a ofițerului de patrulare Chistruga Igor, din care a fost extrasă și înscrisă pe suport de informații CD-R înregistrarea video făcută de ultimul la fața locului pe care a fost fixat la sec.00:02 a fișierului ”Vid_20190519_164438.MP4”, polițistul de patrulare întreabă ”Ce-i asta?”, la fel, la sec.00:16, imaginea înregistrării este mărită spre torpedoul automobilului în buzunarul acestuia, unde este amplasat aparatul de măsurat viteza, în interiorul căruia se observă mijloace bănești sub formă de bancnotă cu nominalul 100 lei (*f.d. 68-69*).

11.5. La fel, instanța de fond în mod întemeiat a luat în considerare conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI ***** , întocmit pe 19.05.2019, de către ofițerul Chistruga Igor Igor, pe numele d-lui Hîrcîială Constantin Ion, a. n. ***** , prin care se confirmă faptul că inculpatul a fost sancționat contravențional în baza art. 236 alin. (1) din Cod contravențional (*f.d.45*), motiv pentru care a și fost stopat de ofițerii de patrulare.

Totodată, instanța de fond a ținut cont și de declarațiile inculpatului Hîrcîială Constantin date în cadrul ședinței de judecată, care de fapt a recunoscut faptele descrise *supra*, adică realizarea laturii obiective a infracțiunii de corupere activă, prin modalitatea normativă- ”oferirea” și declarațiile căruia coroborează cu alte probe administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, însă instanța de judecată va aprecia critic argumentul inculpatului prin care își motivează comportamentul și anume faptul că el a interpretat fraza ofițerului de patrulare ”ne lămurim” ca propunerea din partea ofițerului de patrulare de a oferi o suma de bani pentru a nu fi întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție.

12. Astfel, instanța de fond a constatat faptul că inculpatul și apărătorul acestuia au prezentat o versiune de apărare precum că ***Hîrcîială Constantin ar fi fost provocat*** de ofițerii de patrulare în săvârșirea acțiunilor de corupere activă. Însă, analizând minuțios dezbaterile judiciare, prin prisma probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța a observat caracterul declarativ a provocării invocate. Or, apărarea s-a accentuat pe expunerea definițiilor și ideilor doctrinare ce țin de instituția provocării, a făcut trimitere la unele cauze ale CtEDO, precum și la hotărârile naționale, însă a evitat să descrie, să menționeze circumstanțele factice ale cauzei care ar demonstra prezența provocării în acțiunile agenților statului, la caz, ofițerilor de patrulare Antofica Sergiu și Chistruga Igor.

În lumina celor expuse, se evidențiază faptul că în corespundere cu Jurisprudența constantă a CtEDO, provocarea la acte de corupere există, dacă sunt întrunite următoarele condiții cumulative: - ***acțiunea presupusă ca act de corupere tinde să fie probată prin solicitarea care provine de la o persoană ce avea sarcina să descopere infracțiunea sau când există o determinare directă la comiterea unui act de corupere din partea unui denunțator***; - ***lipsește indici obiectivi că fapta ar fi fost săvârșită fără această intervenție (în special, nu au fost realizate acte de pregătire, ba mai mult ca atât, persoana nu a fost dispusă să comită acte de corupere înainte de contactul cu agenții statului sau, după caz, cu persoane private care acționează sub supravegherea agenților statului)***; - ***nu există suspiciuni obiective că persoana ar fi implicată în acte de corupție înainte de implicarea agenților statului sau, după caz, a persoanelor private care acționează sub supravegherea agenților statului (hot. Teixeira de Castro c Portugaliai, Ramanauskas c Lituaniei, Khudobin c Rusiei, Morari c. Moldovei, Pareniuc c. Moldovei, Sandu c. Moldovei)***. CtEDO a stabilit că, în cazul unei alegeri rezonabile de provocare, sarcina probării faptului că provocarea nu a avut loc, revine autorităților.

La caz, este de menționat că Curtea Europeană a reținut faptul că există o provocare atunci când ofițerii implicați nu se limitează la investigarea activităților infracționale într-o manieră pasivă, ci exercită presiuni asupra persoanei în cauză în sensul determinării către comiterea unei infracțiuni, care în mod normal nu ar fi fost comisă, cu scopul obținerii de probe și acuzații.

În acest sens, raportând cele menționate *supra*, instanța de apel stabilește că în cadrul cercetării judecătorești nu și-a găsit confirmarea prezența a celor trei condiții cumulative pentru a constata existența provocării în prezenta cauză penală și nici prezența circumstanțelor factice care ar confirma provocarea invocată. În consecință, instanța

apreciază această versiune a apărării ca fiind doar o tactică de a evita răspunderea penală pentru fapta comisă, prin sfidarea prevederilor legale precum și a normelor morale, atitudine care nu poate fi admisă sau tolerată într-un stat democratic.

Astfel, îndeplinirea funcțiilor de serviciu de către colaboratorii de patrulare, nu pot fi percepute ca o provocare, or, la momentul documentării cazului contravențional, nu s-a constatat ca colaboratorii de patrulare ar fi indicat careva semne pentru a obține un venit ce nu le se cuvine.

În aceste circumstanțe, se vor aprecia critic declarațiile inculpatului precum că fraza ofițerului de patrulare ”ne vom lămuri” a fost percepută de inculpat în sensul ca o îndemnare să fie oferită o sumă de bani, or analizând cu atenție conținutul și consecutivitatea declarațiilor inculpatului se atestă faptul că această frază a fost pronunțată de către ofițerul de patrulare în contextul discuției privind existența probelor, care ar demonstra depășirea vitezei de către inculpat, în special inculpatul a declarat: ”... *De el s-a apropiat un agent de patrulare, numele nu-i ține minte, care i-a cerut să prezinte actele, iar acesta i-a prezentat permisul de conducere și pașaportul tehnic. Ulterior, agentul de patrulare l-a întrebat unde se grăbește, și acesta a înțeles că a depășit limita de viteză. **Iar l-a întrebat dacă a depășit cu mult viteza, agentul de patrulare i-a spus să i-a pașaportul tehnic și să vină în mașina de patrulare să se lămurească***”. Astfel, coroborând declarațiile inculpatului cu declarațiile martorului Chistruga Igor, care a comunicat că ”...*Eu i-am spus că a depășit limita de viteză, l-am invitat la automobilul de serviciu **pentru a face cunoștință cu proba foto***” se constată că contextul pronunțării frazei ”să se lămurească” a fost expusă în contextul prezentării probelor care confirmă săvârșirea contravenției de către Hîrcîială Constantin, existența cărora este confirmată prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 19.05.2019 și anexa acestuia, imagine foto a aparatului de măsurat viteza ”Искра-Видео” 11802D pe care este imprimat automobilul de model „Volkswagen Transporter” al d-lui Hîrcîială Constantin. Din fotografia dată rezultă că automobilul de model ”Volkswagen Transporter” se deplasa cu 63 km/h (f.d. 45-46).

Deci, în speță nu se constată careva acțiuni percepute ca provocare, or, în cadrul cercetării judecătorești nu s-au stabilit careva încălcări ale drepturilor și libertățile fundamentale ale inculpatului.

Respectiv, Colegiul penal atestă că inițiativa actelor de corupție a fost pornită de la inculpat, fapt care reiese din declarațiile date de acesta în cadrul cercetării judecătorești și faptul interpretării incorecte celor enunțate de către polițist, care apropiindu-se de automobilul de serviciu a ofițerilor de patrulare, din start a luat cu el banii, fapt care confirmă că acesta din urmă a avut intenția de a săvârși acțiuni de corupere activă.

13. În concluzie, Colegiul penal, luând în considerare cumul de probe analizat *supra*, constată că în speță, a avut loc realizarea modalității normative a faptei prejudiciabile, prevăzute de art.325 alin.(1) din Codul penal – ”**oferirea**”, adică prezentarea, etalarea, înfățișarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine. Oferirea trebuie să aibă caracter precis, să se concretizeze într-o acțiune efectivă, reală și să aibă la bază inițiativa corupătorului. Nu este indispensabil ca oferirea să fie inteligibilă pentru oricare

neinițiați. Este suficient ca oferirea să fie inteligibilă pentru persoana interesată, care, cunoscând nuanțele relevante, să fie în situația de a-i înțelege semnificația. Oferirea este un act unilateral al corupătorului, prin urmare, pentru aplicarea răspunderii conform art.325 alin.(1) din Codul penal, nu importă dacă destinatarul oferirii o acceptă sau respinge. Este suficientă realizarea oferirii de către corupător.

Deci, inculpatul Hîrcîială Constantin a oferit, personal, unei persoane publice bunuri sub formă de mijloace bănești, ce nu i se cuvin, și care a avut loc la inițiativa corupătorului Hîrcîială Constantin.

13.1. În continuare, instanța de apel reține că la calificarea infracțiunii de corupere activă o importanță deosebită are și prezența calității subiectului special a **persoanei căreia i se oferă** bunuri care nu i se cuvin-persoană publică sau persoană publică străină.

Conform art. 123 alin.(2) din Codul penal, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare), angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public, angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică, persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public. În acest sens, prin prisma prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul penal, Antofică Sergiu și Chistruga Igor, sunt persoane publice, având în vedere că în sensul prevederilor legale Legii nr. 288 din 16-12-2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, - *funcționar public cu statut special* – este persoană angajată în cadrul aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne, în autoritățile administrative sau instituțiile din subordinea acestuia, care deține grade speciale și exercită sarcini ce țin de competența entității din care face parte, în conformitate cu legislația în vigoare. Calitatea specială a ofițerilor de patrulare Antofică Sergiu și Chistruga Igor se confirmă și prin extrasele din ordinul nr. 253 din 26 aprilie 2019, de numire în funcția de ofițer de patrulare a Batalionului nr. 2 al Brigăzii de patrulare a INP al IGP al MAI, a dlui Chistruga Igor și Antofică Sergiu (*f.d. 48-49*), fișa postului nr. 252 din 12.06.2018 a dlui Chistruga Igor la funcția de subofițer de patrulare al INP al IGP al MAI (*f.d. 50-56*) și fișa postului nr. 253 din 12.06.2018 a cet. Antofică Sergiu la funcția de ofițer de patrulare a Batalionului nr. 2 al Brigăzii de patrulare a INP al IGP al MAI (*f.d. 57-63*).

Subsecvent, inculpatul Hîrcîială Constantin, oferind personal lui Chistruga Igor și Antofică Sergiu, care sunt persoane publice, bunuri, sub forma de mijloace bănești în mărime de 200 lei, ce nu li se cuvin, pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției sale, a realizat latura obiectivă a infracțiunii imputate, or potrivit pct.11.2.3 a fișelor de post nr.252 și 253 ale ofițerilor de patrulare Chistruga Igor Igor și Antofică Sergiu, în obligațiile acestora intră constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale potrivit legii.

13.2. Infracțiunea specificată la alin. (1) art.325 Cod penal este o infracțiune *formală*. Ea se consideră consumată din momentul promisiunii, oferirii sau dării în

întregime a recompensei ilicite, adică din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează fapta de corupere activă. La caz, infracțiunea a fost consumată din momentul oferirii de către inculpat a mijloacelor bănești ofițerilor de patrulare.

14. *Latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art.325 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, adică făptuitorul își dă seama și oferă bunuri unui funcționar, pentru ca ultimul să acționeze într-un mod anumit în favoarea sa.

Motivele infracțiunii în cauză se exprimă în: năzuința făptuitorului de a obține unele avantaje nepatrimoniale; năzuința făptuitorului de a-și ajuta persoana apropiată; interesul material etc.

În acest context, instanța de apel consideră că a fost confirmat integral prezența în acțiunile inculpatului Hîrcîială Constantin a laturii subiective ale infracțiunii imputate, și anume prezența intenției directe, or, prin oferirea și dare a cei 200 lei colaboratorilor de patrulare, inculpatul a urmărit scopul de a nu fi cercetat contravențional, și anume să nu fie întocmit în privința sa procesul-verbal cu privire la contravenție în temeiul art.236 Cod contravențional pentru depășirea limitei de viteză în timpul deplasării cu mijlocul de transport de model „Volkswagen Transporter” cu n/î ***** și respectiv, în vederea neaplicării punctelor de penalizare.

Așadar, intenția se dovedește prin faptul că Hîrcîială Constantin se aștepta ca agenții publici să acționeze într-un anumit mod în favoarea sa, în special să nu documenteze cazul legat de săvârșirea contravenției și ca urmare să nu fie aplicate punctele de penalizare. Prin urmare, din actele procedurale examinate, s-a stabilit existența unui semn obligatoriu al componenței de infracțiune prevăzute de art. 325 din Codul penal și anume scopul infracțiunii, concretizat prin neaplicarea punctelor de penalizare, fapt dovedit prin declarațiile a însăși inculpatului. Însă pentru aplicarea răspunderii penale în conformitate cu prevederile art.325 alin.(1) din Cod penal, nu este obligatoriu ca scopul infracțiunii să fie realizat.

15. *Subiectul* infracțiunii specificate de art.325 Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei a atins vârsta de 16 ani, astfel, că în speță, inculpatul Hîrcîială Constantin cade sub incidența acestei noțiuni.

16. În acesta ordine de idei, instanța de apel a ajuns la ferma convingere că la capitolul încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, careva încălcări nu au fost identificate și just se conchide asupra existenței în acțiunile lui Hîrcîială Constantin a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 325 alin.(1) Cod penal.

Astfel, în speță, Colegiul Penal conchide că probele ce demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate este necesar să fie apreciate în ansamblu, fapt realizat de către instanța de fond.

La fel, apărătorul prin apelul depus critică sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021, însă instanța de apel consideră că acest fapt este declarativ, or s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului din ansamblul probelor cercetate și menționate mai sus.

16.1. Subsidiar, instanța de apel reține în sensul temeiurilor invocate în cererea de apel că potrivit art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, probele sînt elemente de fapt

dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

La rîndul său, art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

16.2. Instanța de apel va respinge alegațiile apelantului cu referire la faptul că, cauza penală a fost pornită cu încălcarea competenței materiale a organului de urmărire penală, iar în aceeași succesiune apărarea indică asupra nulității probelor acuzării prin prisma prevederilor art. 94 din Codul penal, și anume indică asupra nulității procesului-verbal privind examinarea obiectului din 15.07.2019 și procesului-verbal de examinare a informației inscripționate pe CDR-R de model "Esperanza" din 25.07.2019 ca fiind ilegale, lipsite de suport normativ și faptic.

Potrivit art. 269 din Codul procedură penală, organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 239-240, 243, 279 și 324-335 din Codul penal, precum și a celor săvârșite în conexiune cu acestea, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Conform prevederilor art. 271 alin.(1), (2) din Codul procedură penală, organul de urmărire penală sau procurorul sesizat în modul prevăzut de art. 262 este obligat să-și verifice competența. Dacă organul de urmărire penală constată că nu este competent a efectua urmărirea penală, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile, trimite cauza procurorului care exercită conducerea urmăririi penale pentru a o transmite organului competent.

Totodată, art. 272 din Codul procedură penală, stipulează că în cazul în care organul de urmărire penală constată că urmărirea penală nu este de competența sa, el este obligat să efectueze acțiunile de urmărire penală ce nu suferă amânare. Procesele-verbale privind acțiunile efectuate în asemenea cazuri se anexează la cauza respectivă care se remite procurorului în conformitate cu prevederile art.271 alin.(2).

În acest context, s-a stabilit că fapta prejudiciabilă a fost săvârșită la data de 19.05.2019, ora 16:40, iar prin Ordonanța privind începerea urmăririi penale, la data de 21.05.2019, ora 10:30, de către SUP al Inspectoratului de poliție Buiucani, mun. Chișinău în privința lui Hîrciială Constantin a fost pornită urmărirea penală în baza semnelor componente de infracțiuni prevăzute de art.325 alin.(1) din Codul penal (*f.d.1*). De asemenea, la data de 21.05.2019 organul de urmărire penală, prin Raportul din 21.05.2019, a propus transmiterea cauzei penale nr.2019030796 după competență organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, mun. Chișinău (*f.d.9*), fiind expediat Procurorului adjunct al Procurorului-Șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Buiucani în aceeași zi (*f.d.12*).

Sub acest aspect, se reiterează faptul că în perioada 19.05.2019-21.05.2019 de către organul de urmărire penală al IP Buiucani au fost efectuate următoarele acțiuni procesuale/acte, care nu au suferit amânare, reieșind din caracterul flagrant al săvârșirii infracțiunii: proces-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 19.05.2019 (*f.d.18*), proces-verbal de audiere a martorului Antofica Sergiu din 19.05.2019 (*f.d.19*), proces-verbal de audiere a martorului Chistruga Igor din

19.05.2019 (f.d.22), proces-verbal de cercetare la fața locului din 19.05.2019 (f.d.26), ordonanța privind începerea urmăririi penale din 21.05.2019.

17. În acest sens, potrivit Deciziei Plenului Colegiului penal al CSJ din 07 mai 2013 (dosarul nr. 4-1ri1-1/2013), prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Procurorul General și s-a stabilit că nu poate fi încetat procesul penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, din motiv că s-a încălcat competența organului de efectuare a urmăririi penale, circumstanța care exclude sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

La fel, conform Deciziei Curții Supreme de Justiție din 07.05.2013, Plenul a menționat că adoptarea de către instanțele de fond și cele de apel a soluțiilor de încetare a procesului penal în cazurile în care nu s-au respectat, de către procuror, normele privind competența organului de urmărire penală, în baza prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) CPP, ca o circumstanță care exclude sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, este o interpretare greșită a legii. Potrivit textului legal, sentința de încetare a procesului penal se poate emite dacă: 1) lipsește plângerea părții vătămate, plângerea a fost retrasă sau părțile s-au împăcat; 2) a intervenit decesul inculpatului; 3) persoana nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală; 4) există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă; 5) există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal; 6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și 7) în cazurile prevăzute în art. 54-56 din Codul penal. Or, legiuitorul a reglementat concret cazurile de încetare a procesului penal și numai în pct. 6) se face trimitere și la alte circumstanțe ale cauzei penale care exclud total ori condiționează acțiunea organelor competente – de a porni urmărirea penală și tragerea persoanei la răspundere penală ori, după caz, refuzul în adoptarea acestei soluții.

Referitor la problemele de interpretare a competenței organului de urmărire penală și a procurorului, Plenul a reținut că în conformitate cu prevederile art.257 din Codul de procedură penală, urmărirea penală se efectuează în sectorul unde a fost săvârșită infracțiunea sau, la decizia procurorului, în sectorul unde a fost descoperită infracțiunea ori unde se află bănuitul, învinuitul sau majoritatea martorilor. Constatând că această cauză nu este de competența sa sau că urmărirea penală poate fi desfășurată mai operativ și mai complet de către un alt organ de urmărire penală, ofițerul de urmărire penală este obligat să efectueze toate acțiunile de urmărire penală ce nu pot fi amânate și apoi să înainteze cauza procurorului pentru ca acesta să decidă trimiterea ei organului de urmărire penală competent. Dacă locul săvârșirii infracțiunii nu este cunoscut, urmărirea penală se efectuează de organul de urmărire penală în a cărui rază de activitate a fost descoperită infracțiunea sau se află domiciliul bănuितului, învinuitului.

18. Cu privire la valabilitatea probelor administrate de organul de urmărire penală cu încălcarea normelor privind competența materială, Plenul a reținut că nu se pot declara nule toate actele din simplu motiv că s-au încălcat normele procesuale privind competența după materie sau persoană la urmărirea penală. **Astfel, actul de pornire a**

urmăririi penale nu este afectat de nulitate dacă a fost adoptat de un alt organ decât cel căruia îi revenea efectuarea urmăririi penale. S-a mai menționat că încălcarea normelor juridice privind competența după materie sau calitatea persoanei la urmărirea penală nu poate genera nulitatea tuturor actelor cauzei penale. Astfel, actele: de sesizare a organului de urmărire penală (art.262-264 CPP); de începere a urmăririi penale și cele care s-au efectuat în temeiul art. 254, 257 alin. (2) din Codul procedură penală se vor considera legale. Legiuitorul nu delimitează, după anumite criterii, competența organelor de urmărire penală și a procurorilor în materia începerii urmăririi penale. Potrivit art. 272-273 din Codul procedură penală, organele de urmărire penală, indiferent de competență, sînt în drept să dispună începerea urmăririi penale, care se confirmă de procuror. Astfel, **dacă și a fost încălcată competența după materie sau persoană de către procuror, actul de sesizare a instanței este valabil și instanța este obligată să examineze cauza în baza probelor administrate nemijlocit în fața judecății. Astfel, probele administrate în instanță prin intermediul constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, expertizelor, documentelor și declarațiilor martorilor/părții vătămate, pot fi examinate și apreciate pertinenta, concludența și utilitatea lor pentru rezolvarea cauzei. Respectivul mijloace de probă, chiar dacă și au fost colectate și fixate de un organ de urmărire necompetent, pot fi administrate și verificate independent la etapa judecății.** Atunci când se ridică excepții de nulitate bazate pe nerespectarea competenței materiale sau după calitatea persoanei, nu putem exclude toate probele din dosar. În asemenea situații, instanțele de judecată urmează să argumenteze excluderea probelor nule din dosar în dependență de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze, a posibilității administrării unor probe, viciate la faza urmăririi penale (audierilor părții vătămate, a martorilor de către procurorul care nu deținea competența de efectuare a urmăririi penale), ce se verifică în judecată, cu asigurarea dreptului la apărare a inculpatului. În concluzie, la îndeplinirea măsurilor prevăzute de art. 100-101 din Codul procedură penală, fiind constatată derogarea de la reglementările competenței materiale ori personale, instanța de judecată este în drept să se pronunțe, după caz, prin sentință de condamnare ori de achitare, dar nu și de încetare a procesului penale invocînd art. 391 alin. (1) pct.6) din Codul procedură penală.

În aceste circumstanțe, solicitarea apărătorului de declarare a nulității procesului-verbal privind examinarea obiectului din 15.07.2019 și procesului-verbal de examinare a informației inscripționate pe CD-R de model "Esperanza" din 25.07.2019, Colegiul penal rămâne solidar cu poziția instanței de fond privind respingerea ca neîntemeiată, or, actele menționate au fost întocmite de către organul competent.

19. Sub acest aspect, Colegiul penal reține că la materialele cauzei penale sunt suficiente probe ce confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului Hîrcîială Constantin privind comiterea faptei ce i se incriminează, nefiind necesare și administrate alte probe, după cum invocă apărătorul.

Or, instanța de fond în mod corespunzător a dat apreciere probelor administrate, inclusiv a declarațiilor martorilor, aceștia fiind preîntâmpinați de răspunderea penală ce o poartă conform art. 311, 312 Cod penal, avînd în vedere și faptul că inculpatul Hîrcîială

Constantin, atât în calitate de învinuit, cât și ulterior de inculpat nu a recunoscut vinovăția sa.

19.1. În concluzie Colegiul Penal conchide că probele menționate mai sus, fiind analizate toate în ansamblu, permit reconstituirea evenimentelor produse la data de 19.05.2019 și demonstrează în cumul vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deferit justiției.

19.2. Astfel, careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate, cu achitarea inculpatului, instanța de apel consideră că nu se regăsesc, iar afirmațiile avocatului și ale inculpatului reprezintă opinia subiectivă a lor, fără o motivare plauzibilă. Or, prima instanță a luat în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate – *coruperea activă, adică oferirea personal, unei persoane publice, de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini acțiuni contrar exercitării funcției sale.*

19.3. Așadar, instanța de apel consideră că în prima instanță s-a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Hîrcîială Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal.

20. Infracțiunea prevăzută la **art.325 alin.(1) din Codul penal**, promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, *se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale.*

În corespundere cu prevederile art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către inculpatul Hîrcîială Constantin se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

21. Privitor la individualizarea pedepsei penale, Colegiul penal conchide că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Cerința art. 75 alin. (1) CP de a aplica o pedeapsă echitabilă constituie de fapt o cerință a principiului echității în dreptul penal care obligă instanța să-i aplice infractorului o pedeapsă legală și individualizată, capabilă de a restabili echitatea socială și de a realiza celelalte scopuri ale pedepsei penale (art. 61 alin. (2) CP). Sub imperiul normelor enunțate, Colegiul penal atestă că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii. O pedeapsă inequitabilă poate fi doar un mijloc de reprimare cauzând noi suferințe, corespunzător aceasta nu-și poate atinge scopul de corectare și reeducare ci de generare a mobilurilor negative. Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și reeducare a infractorului, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din parte altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

21.1. Potrivit prevederilor art.76 Cod penal, instanța de fond a stabilit în calitate de circumstanță atenuantă în privința inculpatului Hîrcîială Constantin căința activă, deși inculpatul a recunoscut vina parțial. Totodată, se reține că inculpatul Hîrcîială Constantin nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru (*f.d.76-77*). Conform art.77 din Codul penal, de către instanța de fond nu a reținut careva circumstanțe agravante în privința inculpatului Hîrcîială Constantin.

21.2. În lumina celor expuse, se atestă că fapta comisă de inculpat, și anume coruperea activă reprezintă un impact dezastruos asupra statului de drept, efectele sociale ale căreia se manifestă prin degradarea funcțională, politică și morală a autorităților publice centrale și locale, prin diminuarea competenței politice transparente și responsabile, prin pauperizarea populației și creșterea tensiunii sociale. Acest fenomen este o preocupare constantă a organismelor naționale și internaționale, în acest scop fiind elaborate și adoptate o serie de documente internaționale care reglementează procesul luptei anticorupție. Convențiile civile și penale privind corupția la care Republica Moldova este parte impun racordarea cadrului ei normativ la exigențele legislației comunitare pentru asigurarea condițiilor de prevenire și control al corupției în conformitate cu standardele internaționale.

21.3. Sub acest aspect, instanța de apel reține că la stabilirea pedepsei lui Hîrcîială Constantin, instanța de fond în mod întemeiat a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei în privința inculpatului, căci just i s-a stabilit pedeapsa principală sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

21.4. Instanța de apel constată în continuare că scopul educativ al pedepsei poate fi atins și prin suspendarea executării pedepsei aplicate inculpatului, în temeiul prevederilor art. 90 alin.(1) din Codul penal, cu stabilirea unui termen de probă 1 (unu) an, având în vedere repercusiunile pe care le-ar avea asupra inculpatului și familiei sale o condamnare cu executare la închisoare, dar și starea familială a inculpatului și anume prezența a celor

doi copii minori la întreținere (Hîrcîială *****, a.n.***** și Hîrcîială *****, a.n.*****). Astfel, în perioada de probă inculpatul trebuie să demonstreze că s-a corectat și s-a integrat în societate conform regulilor de conviețuire socială.

Instanța de apel consideră că anume această pedeapsă, în temeiul art.90 Cod penal, este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului Hîrcîială Constantin este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptei comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

De asemenea, instanța a considerat necesar aplicarea pedepsei complimentare prevăzută de lege sub formă de amendă. Or, pedeapsa cu amendă prevăzută la art. 325 alin. (1) din Codul penal, este o **pedeapsă complementară obligatorie**, cuantumul căreia urmează a fi în coroborare cu prevederile art. 64 alin. (3), art. 325 alin.(1) din Codul penal. Sub acest aspect la stabilirea cuantumului amenzii s-a ținut cont de faptul că inculpatul Hîrcîială Constantin are la întreținere doi copii minori. În acest sens, urmează a se asigura respectarea drepturilor acestora în coraport cu consecințele ce survin în urma executării pedepsei și nu se va ridica la limitele maximale prevăzute de art.325 alin.(1) din Codul penal, prevăzute pentru amendă. Respectiv, în baza celor menționate supra, instanța de judecată a stabilit în mod întemeiat inculpatului Hîrcîială Constantin pedeapsa complimentară obligatorie sub formă de amendă, în mărime de **2 000 unități convenționale**.

21.5. Astfel, Colegiul Penal consideră că soluția adoptată de către prima instanță în speța dată își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Hîrcîială Constantin, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare pe o perioadă de 1 (unu) ani, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 (un) an și cu aplicarea unei amenzi în mărime de 2 000 (două mii) unități convenționale, echivalentul sumei de 100 000 (una sută mii) lei, va duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte inclusiv, ce ține de comportamentul său. Prin urmare, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități de același gen, raportat la fapta comisă, gradul de pericol social sporit al acesteia, conduita inculpatului anterior și pe parcursul cercetărilor.

În cele din urmă, Colegiul Penal ajunge la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Hîrcîială Constantin, v-a fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei stabilite de instanța de fond.

22. Reieșind din aceste considerente, Colegiul Penal concluzionează că, argumentele invocate în apelul declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021, sunt neîntemeiate și nu pot servi temei de admitere a apelurilor, în prezența circumstanțelor sus indicate, iar sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021, urmează a fi menținută fără modificări.

În conformitate cu art. art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c) 417-418 Cod Procedură Penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

DECIDE:

Apelul declarat de avocatul Corneliu Chisilița, în interesele inculpatului Hîrcîială Constantin împotriva sentinței Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 februarie 2021 în cauza penală de învinuire a lui **Hîrcîială Constantin Ion** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal, se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a hotărîrii contestate.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 29.12.2021, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecător:

Igor Mânăscuță

Judecător:

Marcel Juganari